

Càtedra d'estudis medievals del Comtat d'Urgell
XX Curs d'estiu-Reunió científica del Comtat d'Urgell

L'assistència a l'Edat Mitjana

Balaguer, 1, 2 i 3 de juliol de 2015

www.medieval.udl.cat
medieval@historia.udl.cat

L'ésser humà, a l'edat mitjana, forma part de grups de solidaritat, caracteritzats per la col·laboració i el suport entre els seus membres. Sota el mateix esperit, la religió tracta d'infondre els trets amb què articular tota la societat. La caritat n'esdevé un valor, que permet entendre la pobresa, la malaltia, la feblesa i la necessitat com ocasions perquè els poderosos ostentin la seva pietat. Convé interpretar, doncs, com a l'edat mitjana, s'assumia i exercia l'assistència en les seves diferents facetes.

El ser humano, en la edad media, forma parte de grupos de solidaridad, caracterizados por la colaboración y el apoyo entre sus miembros. Con ese mismo espíritu, la religión intenta difundir las características con las que articular toda la sociedad. La caridad se convierte en un valor que permite entender la pobreza, la enfermedad, la debilidad y la necesidad como ocasiones para que los ricos ostenten su piedad. Es necesario interpretar, pues, como en la edad media se asumía y ejercía la asistencia en sus diferentes vertientes.

Medieval people formed part of groups, that were characterized by their collaboration and mutual support among its members. In the same vein, religion sought to impose norms by which it might control and structure society. Within this context, charity becomes a value that allows us to understand poverty, disease, weakness and dearth as opportunities for the powerful to flaunt their piety. It is therefore useful to analyse the ways in which charity in its different facets was assumed and practiced the Middle Ages.

Dimecres 1 de juliol de 2015

Seu del Consell Comarcal de la Noguera

09:30 Inauguració de la trobada científica.

10:00 Primera sessió. Presideix i modera **Flocel Sabaté** (Universitat de Lleida)

-**Ariel Guiance** (Consejo Nacional de Investigaciones Científicas y Técnicas, Buenos Aires), *Enfermedades y asistencia a los enfermos en la hagiografía medieval hispana.*

-**Iona McCleery** (University of Leeds), *Death, disease, diet and dearth: the 'social context' of medicine in medieval Portugal.*

Pausa-cafè

-**Jon Arrizabalaga** (Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Barcelona), *La identidad de la peste en la Europa del Antiguo Régimen..*

Debat

16:00 Segona sessió. Presideix i modera **Karen Stöber** (Universitat de Lleida)

-**Ximena Illanes** (Pontificia Universidad Católica de Chile), *Espacio, asistencia y cultura material. La condición de pobreza y marginalidad en el Hospital de la Santa Creu de Barcelona durante el siglo XV.*

-**Gregoria Cavero** (Universidad de León), *La asistencia en el Camino de Santiago: la ración del peregrino.*

Pausa-cafè

- **Rosa Lluch** (Universitat de Barcelona), *Alimentar als pobres de la ciutat: l'Almoina de Girona (segles XIV-XV).*

-**Julia Pavón** (Universidad de Navarra), *La preparación a la "buena muerte": ¿realidad o ideal medieval?*

Debate

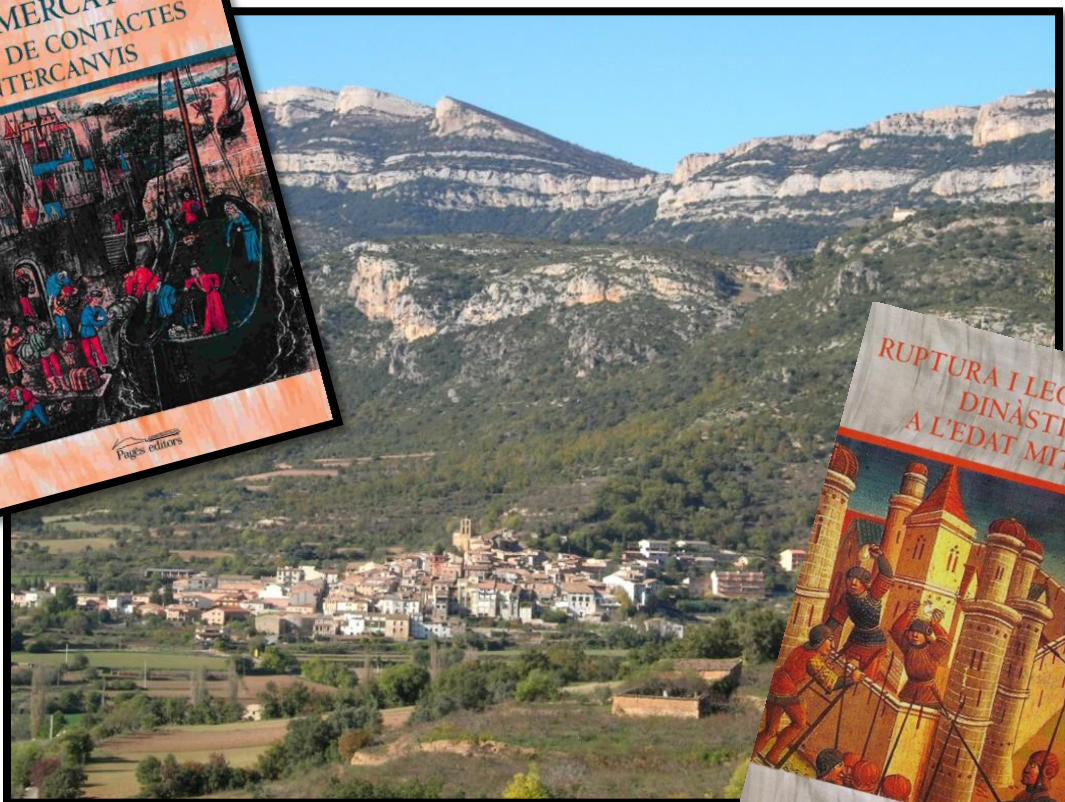
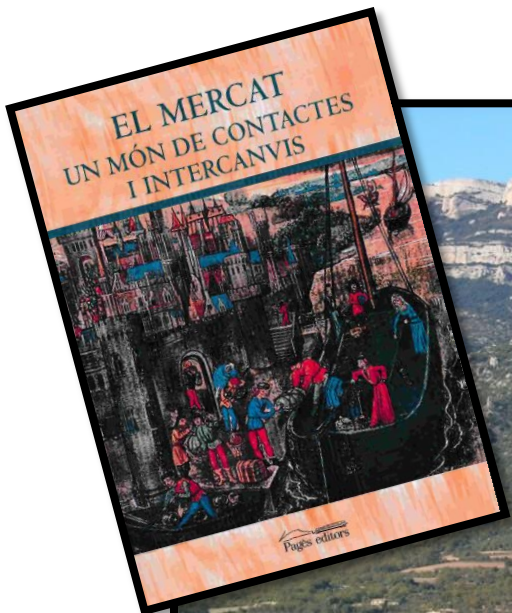
Dijous 2 de juliol de 2015

Sortida de treball de camp

9:00 Concentració davant de la Seu del Consell Comarcal de la Noguera. Sortida en autocar per visitar la Vall de Meià. Dinar de curs.

16:00 Presentació de les actes de les edicions anteriors de la trobada científica, *El mercat. Un món de contactes i intercanvis* i *Ruptura i legitimació dinàstica a l'Edat Mitjana*, a càrrec de Carles Rabassa (Universitat Jaume I).

17:00 Homenatge al Dr. Prim Bertran per part de Flocel Sabaté (Universitat de Lleida), Francesc Fité (Universitat de Lleida) i Antoni Riera (Universitat de Barcelona).

Divendres 3 de juliol de 2015

Seu del Consell Comarcal de la Noguera

09:30 Quarta sessió. Presideix i modera Joan J. Busqueta (Universitat de Lleida)

- Gabriella Piccinni (Università degli Studi di Siena), *I grandi ospedali urbani dell'Italia medievale: all'origine del welfare*.

- Francesco Salvestrini (Università degli Studi di Firenze), *Ospedali, confraternite e arti della Firenze medievale*.

-Pausa-cafè

- Antoni Conejo da Pena (Universitat de Barcelona), *'En la present ciutat un devot e solemne espital'. L'esplendor de l'arquitectura dels hospitals a la baixa edat mitjana*.

-Hugo Roberto Basualdo (Universidad Nacional de San Juan), *El cuidado del 'doliente' desde la alimentación en Rupert de Nola*.

Debat

16:00 Cinquena sessió. Presideix i modera Juan Francisco Jiménez (Universidad de Murcia).

- Cristina Lucero (Universidad Nacional de Cuyo), *La función social de la devoción a las reliquias y espacios sagrados en el mundo medieval*.

- Diego Melo (Universidad Adolfo Ibáñez, Santiago de Chile), *Rescate de cautivos en las treguas entre Castilla y Granada (siglos XIII-XV): una propuesta de análisis*.

Pausa-cafè

- Luis Rojas Donat (Universidad del Bío-Bío), *Civilización o dominio en el siglo XVI. La asistencia a los nativos americanos según Juan Ginés Sepúlveda*.

Debat

Clausura

Preu inscripcions:

- 50€ tarifa general
- 40€ tarifa per a jubilats
- 30€ tarifa per a estudiants
- 25€ tarifa per a jubilats de les Aules de la Gent Gran
- 25€ tarifa per als assistents a l'International Medieval Meeting Lleida 2014

Inclou participació a les sessions, certificat d'assistència, desplaçament en autocar i dinar de curs el dia de la sortida.

Inscripció:

Enviar dades personals a:

medieval@historia.udl.cat

Per telèfon:

973 703152

Informació:

Grup de Recerca Consolidat en Estudis Medievals "Espai, Poder i Cultura".

Espai 1.02 de l'Edifici del Rectorat

Universitat de Lleida

Plaça de Víctor Siurana, 1

25003 Lleida

973 703152

www.medieval.udl.cat

Arxiu Comarcal de la Noguera

Plaça dels Comtes d'Urgell, 6

25600 Balaguer (Lleida)

973 443056

acnoguera.cultura@gencat.cat

Seu del curs:

Consell Comarcal de la Noguera

Carrer d'Àngel Guimerà, 28-30

25600 Balaguer (Lleida)

BEQUES PER A ESTUDIANTS

S'ofereixen.

Beques de la Sociedad Española de Estudios Medievales (SEEM). Els matriculats menors de 30 anys d'edat podran aspirar a les beques de 150€ ofertes per la SEEM per a assistir a esdeveniments científics:

Les bases i el procediment es poden consultar a la pàgina web: www.medievalistas.es. Les sol·licituds han de presentar-se a la SEEM abans del 31 de maig de 2015.

BECAS PARA ESTUDIANTES

Se ofrece.

Becas de la Sociedad Española de Estudios Medievales (SEEM). Los matriculados menores de 30 años podrán aspirar a las becas de 150€ ofrecidas por la SEEM para asistir a eventos científicos:

Las bases y el procedimiento se pueden consultar en la página web: www.medievalistas.es. Las solicitudes han de presentarse en la SEEM antes del día 31 de mayo de 2015.

Direcció:

Flocel Sabaté, Catedràtic d'Història Medieval a la Universitat de Lleida
Maite Pedrol, Directora de l'Arxiu Comarcal de la Noguera

Secretaria:

Restitut Vilajoliu, Gerent del Consell Comarcal de la Noguera
Mario Gené, Arxiu Comarcal de la Noguera
Jesús Brufal, Universitat de Lleida
Gemma Carnisé, Universitat de Lleida
Josep Salvia, Universitat de Lleida

Assistència tècnica:

Sandra Cáceres, Universitat de Lleida
Robert Cuellas, Universitat de Lleida
Joan Montoro, Universitat de Lleida
Antonio Porcheddu, Universitat de Lleida
Guillem Roca, Universitat de Lleida
Rogério Tostes, Universitat de Lleida

Ho organitza:

Hi col·labora:

